

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg

22. september 2021

Svar på Erhvervsudvalgets spørgsmål nr. 658 (Alm. del) af 26. august 2021 stillet efter ønske fra Anni Matthiesen

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for de danske prioriteter på ministerens område og de for udvalget relevante sager under det slovenske EU-formandskab i 2. halvår 2021.

Svar

Det slovenske EU-formandskab ventes at arbejde for fremskridt på en række sager på Erhvervsudvalgets område. Det slovenske formandskab ventes særligt at prioritere fremskridt i arbejdet med at styrke bankunionen og det indre marked, gennemførelse af nye Basel-standarder for kapitalkrav til kreditinstitutter i EU, nye tiltag til bekæmpelse af hvidvask, kapitalmarkedsunionen, det digitale område, fremme af bæredygtig finansiering samt revision af reglerne for forsikrings- og pensionssektoren (Solvens II).

Regeringen støtter generelt arbejdet på det finansielle område og det slovenske formandskabs prioriteter. Regeringen vil på det finansielle område bl.a. have et stort fokus på arbejdet med nye tiltag til at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering, tiltag der skal understøtte den grønne omstilling gennem de finansielle markeder, revisionen af Solvens II, samt at EU's gennemførelse af Basel-anbefalingerne sikrer hensyn til særlige europæiske forhold, herunder forretningsmodeller med påvist lav risiko såsom dansk realkredit. Der tages stilling til konkrete nye tiltag i takt med, at det bliver relevant.

Styrkelse af bankunionen

EU-landene arbejder på at styrke bankunionen, som aktuelt består af det fælles tilsyn (SSM – Single Supervisory Mechanism) i regi af Den Europæiske Centralbank, ECB, samt den fælles afviklingsmyndighed (SRM – Single Resolution Mechanism), herunder den sektorfinansierede afviklingsfond (SRF – Single Resolution Fund).

Drøftelserne foregår i ECOFIN og i udvidet eurogruppe, hvor alle EU-lande deltagere. Landene ventes i 2. halvår 2021 at fortsætte drøftelserne om en fælles indskudsforsikringsordning for landene i bankunionen (EDIS – European Deposit Insurance Scheme) samt andre tiltag, herunder tiltag til at reducere risikoen for kriser i den finansielle sektor (risikoreduktionstiltag), der generelt gælder for alle EU-lande. Det gælder eksempelvis de fælles EU-rammer for at håndtere nødlidende

kreditinstitutter, tiltag til styrkelse af integration af bankmarkeder samt kapitalkrav til institutters eksponeringer mod stater (beholdninger af statsobligationer), der i vid udstrækning under den nuværende regulering anses for risikofrie og ikke indebærer kapitalkrav.

Landene drøfter en køreplan for styrkelsen af bankunionen, der kan danne grundlag for nye fremskridt i arbejdet med bankunionen.

Drøftelserne kan udmønte sig i lovforslag fra Kommissionen, som skal drøftes og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet, herunder forslag til at ændre EU-rammerne for håndtering af nødlidende institutter (revision af BRRD – Bank Recovery and Resolution Directive) og forslag vedrørende landene i bankunionen, herunder forordning om den fælles afviklingsmekanisme (SRM) samt rammerne for indskydergaranti.

Kapitalmarkedsunionen

Der arbejdes på fortsat at udvikle kapitalmarkedsunionen for alle EU-lande. Kapitalmarkedsunionen skal skabe mere effektive og integrerede kapitalmarkeder, understøtte finansiering af virksomheder og dermed vækst og arbejdspladser til gavn for borgere og virksomheder. Kapitalmarkedsunionen er en videreudvikling af EU's indre marked og består af en række forskellige tiltag.

Kommissionen offentliggjorde i september 2020 en ny handlingsplan for kapitalmarkedsunionen, der har til formål at fremme finansiering af virksomheder, gøre det mere attraktivt for EU-borgere at opspare og investere langsigtet, samt at integrere de nationale kapitalmarkeder og derved fremme et sammenhængende indre marked for investeringer. I december 2020 vedtog Rådet på baggrund af handlingsplanen konklusioner for det videre arbejde med kapitalmarkedsunionen, herunder at Kommissionen bl.a. skal prioritere tiltag, der sikrer små og mellemstore virksomheder (SMV'er) bedre adgang til finansiering gennem bl.a. børserne (fx aktiekapital), og at institutionelle investorer (bl.a. pensionskasser) skal have bedre muligheder for at investere langsigtet, herunder for at understøtte den bæredygtige omstilling.

Kommissionen ventes i 2. halvår 2021 at fremsætte den første række af forslag på baggrund af sin handlingsplan og Rådets konklusioner. Det drejer sig om et forslag til et såkaldt fælles europæisk adgangspunkt (ESAP – European Single Access Point), der skal være en europæisk portal til offentlige finansielle og ikke-finansielle virksomhedsoplysninger. Kommissionen ventes også at foreslå revisioner af eksisterende EU-regler: forordningen om europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF – European Long-Term Investment Funds) og direktiverne om forvaltere af alternative investeringsfonde (AIFMD – Alternative Investment Fund Managers Directive) og kollektive investeringsfonde (UCITS – Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities). Forslagene skal drøftes og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet.

Bekæmpelse af hvidvask

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering ventes at være en central prioritet i 2. halvår 2021. Kommissionen fremsatte i juli 2021 forslag til en række nye tiltag på hvidvaskområdet, herunder en ny EU-tilsynsmyndighed på hvidvaskområdet og yderligere styrkelse og harmonisering af EU-reglerne på hvidvaskområdet, i opfølgning på Kommissionens handlingsplan fra maj 2020 og rådskonklusioner fra november 2020 om nye tiltag på hvidvaskområdet. Formålet med tiltagene er generelt at sikre klare og konsistente regler, sikre et ensartet og effektivt tilsyn på tværs af det indre marked og sikre koordinering og udveksling af information mellem finansielle efterretningsenheder (FIU's). Forslagene behandles af Rådet og Europa-Parlamentet iht. den almindelige EU-procedure.

Revision af kapitalkravsregler, herunder færdiggørelse af Basel III-anbefalinger

Kommissionen ventes at fremlægge forslag til en ny bankpakke med ændringer af EU's regler for kapitalkrav til kreditinstitutter. Bankpakken ventes at indeholde forslag om, hvordan de seneste Basel-anbefalinger vedr. kapitalkrav til kreditinstitutter, som blev offentliggjort i december 2017, skal implementeres i EU.

Et forslag ventes fremsat i efteråret 2021. Forslaget skal drøftes og vedtages af Rådet samt Europa-Parlamentet.

Basel-anbefalingerne indeholder bl.a. et såkaldt kapitalgulv, som er en minimumsgrænse ("bund") for institutternes risikobaserede kapitalkrav, der beregnes ved institutternes egne interne risikomodeller. Formålet er at sikre, at institutterne ikke markant undervurderer deres risici, som det var tilfældet under den finansielle krise.

Kapitalgulvet kan medføre en markant forøgelse af kapitalkravene for de største danske penge- og realkreditinstitutter, som ikke er udtryk for risikoen på institutternes udlån, og kan reducere kapitalkravenes evne til at tage højde for forskelle i risiko på eksponeringer. Forslaget skal bl.a. fastlægge, hvordan kapitalgulvet skal implementeres i EU.

Revision af reglerne for forsikrings- og pensionssektoren

Kommissionen har 22. september 2021 fremlagt et forslag til revision af rammen for regulering af reglerne for forsikrings- og pensionssektoren (Solvens II). Solvens II fastsætter bl.a. regler for tilsyn samt kapitalkrav, der skal sikre, at virksomhederne er solvente og kan imødekomme deres fremtidige forpligtelser over for deres kunder (fx forsikrings- og pensionsudbetalinger). Forslagets fokusområder er bl.a., at reglerne bidrager til investeringer på lang sigt, at sikre risikofølsomme kapitalkrav mhp. at adressere alle risici, herunder lavrentemiljø, at indføre mere proportionalitet samt at håndtere opbygning af systemisk risiko. Forslaget skal drøftes og vedtages af Rådet samt Europa-Parlamentet.

Bæredygtig finansiering

Det slovenske formandskab ventes at prioritere det videre arbejde med tiltag, der skal fremme den grønne omstilling, herunder gennem det finansielle system. Tiltagene skal bl.a. sikre, at den finansielle sektor bidrager til at kanalisere investeringer i den grønne omstilling, og at det finansielle system er robust over for klimarelaterede risici. Kommissionen offentliggjorde i juli 2021 en ny pakke for bæredygtig finansiering, herunder en ny strategi for det fremadrettede arbejde med bæredygtig finansiering.

Strategien har til formål, at 1) bedre understøtte virksomheders overgang til at blive mere miljø- og klimamæssigt bæredygtige; 2) give detailinvestorer, forbrugere og mindre virksomheder bedre muligheder for at investere bæredygtigt; 3) styrke den finansielle sektors modstandsdygtighed mod risici fra klimaforandringer, fx ekstremt vejr, ved at der tages højde for disse risici i finansielle virksomheders (banker, forsikrings- og pensionselskaber mv.) risikostyring, kapitalkrav og rapportering; 4) styrke det internationale samarbejde vedr. bæredygtig finansiering, fx støtte lav- og middelindkomstlande.

Pakken indeholder derudover et forslag til en EU-standard for grønne obligationer, herunder statsobligationer. Forslaget skal drøftes og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet.

Digital finans

Kommissionen offentliggjorde i september 2020 en pakke på området for digital finans, der har til formål at fremme digitalisering og robusthed af EU-landenes finansielle sektor.

Kommissionens pakke for digital finans indeholder to forslag til nye EU-forordninger. Det ene er et forslag til en ny forordning for markedet for kryptoaktiver¹ (MiCA – Markets in Crypto Assets), der har til formål at etablere en passende og dækkende regulering af kryptoaktiver i EU, mhp. at sikre finansiell stabilitet, forbruger- og investorbeskyttelse samt bidrage til markedsinnovation. Det andet er et forslag til en ny forordning for digital operationel robusthed (cyberrobusthed) af den finansielle sektor (DORA – Digital Operational Resilience Act), der skal bidrage til en mere sikker og effektiv finansiell sektor ved at sikre harmoniserede EU-krav og regler for finansielle virksomheder, fx ifm. risikostyring og overvågning af tredjeparts it-leverandører. MiCA etablerer bl.a. et fælles europæisk tilsyn med væsentlige udstedere af kryptoaktiver, mens DORA etablerer et fælles europæisk tilsyn med væsentlige tredjeparter etableret uden for EU.

¹ Et kryptoaktiv er en digital repræsentation af et aktiv (fx en aktie eller valuta) eller en rettighed (fx en forkøbsret til en vare eller tjeneste), der kan opbevares og handles digitalt ved brug af såkaldt distribueret hovedbog-teknologi ("distributed ledger technology" – DLT), hvilket betyder at transaktioner kan verificeres decentralt mellem parter i stedet for fx at være afhængig af en bank til at udføre transaktioner.

Det slovenske formandskab ventes i 2. halvår 2021 at arbejde for at opnå enighed på begge forslag i Rådet. Herefter skal forslagene forhandles med Europa-Parlamentet.

Tiltag til håndtering af misligholdte lån (NPL)

Der arbejdes i EU fortsat med at håndtere de væsentlige udfordringer med misligholdte lån (NPL – Non-Performing Loans) i kreditinstitutter i flere EU-lande, dvs. lån, hvor låntager har misligholdt sin forpligtigelse til tilbagebetaling.

Kommissionen offentliggjorde i december 2020 en ny strategi med tiltag, der har til formål at give EU-landene og -bankerne flere redskaber til at håndtere den ventede stigning i misligholdte lån som følge af COVID-19-pandemiens økonomiske konsekvenser. Hensigten er at undgå, at et højt antal NPL presser bankernes kapitalgrundlag og hæmmer bankernes muligheder for at yde nye udlån og dermed understøtte genopretningen. Kommissionen ventes ikke at præsentere nye forslag pba. strategien i 2. halvår 2021.

Det slovenske formandskab ventes på vegne af Rådet at forsøge at opnå enighed med Europa-Parlamentet om et forslag til et værktøj til hurtigere inddrivelse af sikkerheder for lån. Der blev opnået enighed i Rådet om forslaget i november 2019.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister